

VaderKracht Centraal, nr. 38

September 2025,

4^e jaargang nr. 8.

Versie: 30-09-2025

© Bob de Raadt

Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider
– Pastoraal counselor - lid Connect2Grow > Connect2Fathers/Fathers4Fathers
– Auteur/boekenrecensent – (v.m.)-Assistent onderzoek Verloskunde-
Gynaecologie Erasmus MC Sophia – Gastdocent Erasmus MC Academie (v.m.)
ROTTERDAM – Ambassadeur Kenniswerkplaats Pedagogische Basis (KPB) –
blogger voor vakbond CGMV.

www.bobderaadt.nl – bobderaadt@live.nl

M.m.v.: Timo Hagendijk

Inhoudsopgave:

- Publicaties (pag. 2)
- Boekenplank (pag. 3):
 - Jonathan Sacks (2019) *Exodus – boek van de bevrijding* – Middelburg: Skandalon; ISBN 978-90-94-92183-92-7; 318 pp. (pag. 3).
 - Jolke Bomhof (2023) *De Leeuw en het Lam – 57 dagen met God* – Barneveld: Unravel Publ.; ISBN 978-90-831219-8-7 – pp. 288 (pag. 3).
- Bob de Raadt (2025) *Blog: Hittegolf*: www.cgm.nl/blog/hittegolf-blog-bob-de-raadt/ - pag. 3.
- Connect2Israël (rubriek) – pag. 6.
- Leesrooster Timotheüs (pag. 11)
+ aanvullend lesmateriaal (door: Timo Hagendijk)
- Bericht (pag. 18)

Publicaties:

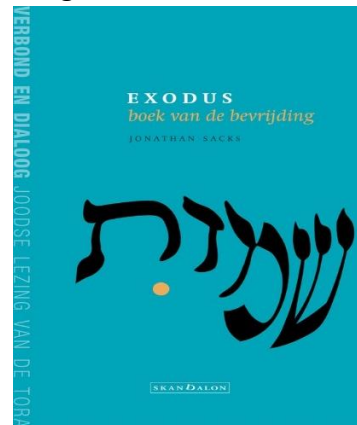
- www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php -> editie juli-augustus 2025
In het jongste nummer van VaderKracht Centraal (een online magazine) staat een tweetal getuigenissen die tijdens een doopdienst (op 17 mei 2025 j.l., in de Merwede) zijn uitgesproken, met een foto's van deze doopdienst. Verder staat er in dat nummer een recensie van het boek van Oscar Lohuis: *'30 Misverstanden over Israël waardoor het antisemitisme toeneemt'*. Een belangrijk boek, waarin veel achtergrondinformatie gegeven wordt. Zeer leesbaar, inhoudelijk en deskundig boek. Vindplaats: www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php -> editie juli-augustus 2025, nr. 37, pag. 8 vv.
- www.bobderaadt.nl/documents/meditaties/Evangelie_Johannes leesrooster_De_Ark.pdf
- www.bobderaadt.nl/documents/israel/PowerPoint presentatie in het begin.pdf
- [www.bobderaadt.nl/documents/israel/Bart_Schutte Hoe God alles schiep.pdf](http://www.bobderaadt.nl/documents/israel/Bart_Schutte_Hoe_God_alles_schiep.pdf)
- Bob de Raadt (2025) *Blog: Hittegolf*: www.cgm.nl/blog/hittegolf-blog-bob-de-raadt/

Boekenplank:

🇳🇱 Jonathan Sacks (2019) *Exodus – boek van de bevrijding* – Middelburg: Skandalon; ISBN 978-90-94-92183-92-7.

In dit wereldwijde standaardwerk uit de serie 'covenant and conversation' bespreekt rabbijn Jonathan Sacks – wie anders dan hij – de belangrijkste Exodusverhalen. Hij leest ze door een groothoeklen: hij legt verbanden met de Torah als geheel, met filosofie en wereldgeschiedenis, en met ons persoonlijke leven. De 44 hoofdstukken zijn afzonderlijk te lezen. Exodus is het grote verhaal van een volk dat bevrijd wordt. Het behandelt in verhaalvorm de principes die dit volk tot eenheid maken: heiligheid van het leven, vrijheid,

rechtvaardigheid, rechtspraak en menselijke waardigheid.

Inderdaad een geweldig interessant boek, waarin het verhaal van de Exodus beschreven wordt. Leerzaam, verdiepend, zeer goed leesbaar, verhelderend, boeiend. Terechte kwalificaties m.b.t. dit boek. Sacks geeft een prachtige uitleg aan dit basale Joodse verhaal. Van harte aanbevolen. Ik heb dit boek met veel waardering en bewondering gelezen.

🇳🇱 Jolke Bomhof (2023) *De Leeuw en het Lam – 57 dagen met God* – Barneveld: Unravel Publ.; ISBN 978-90-831219-8-7 – pp. 288.

Eeuwige. Machtige. Heilige God.
alleenheerser. zelf-ontstaan. integer.
onberispelijk. ongeboren. vlekkeloos.
onsterfelijk. volmaakt. zelf-geperfectioneerd.
zelf-bedacht. zonder vader. zonder moeder.
onverwekt. verheven. vurig. rechtvaardig.
liefhebber van mensen. weldadig. liefdevol.
overvloedig. vol passie over mij. geduldige.
meest genadige. Eli. eeuwige. machtige.
heilige. Sabaoth. glorieuze El. El. El. El.
Jahweh is El.
- Lied van Abraham aan God
Testament van Abraham 17:8-13

Niet zoals in bovenstaand lied van Abraham, hebben we honderden namen en titels nodig om God enigszins te kunnen omschrijven. In de Bijbel zelf vond ik bijna tweehonderd van dit soort namen. Alleen al kansen om een beter – en completer – beeld te krijgen van wie God is. In dit boek bestuderen we een aantal van die namen en titels en gaan we nieuwe ontdekkingen doen over God en over onszelf.

Jolke Bomhof

Het boek biedt 57 hoofdstukken over de verschillende namen van de Here God. Studies over de namen: Almachtige, Allerhoogste, Helper, Majesteit, Kenner van harten, Christus,

Bewaarder, Pottenbakker, Woord, Alfa & Omega, Beminde e.a. Een enorme lijst van bijzondere en kenmerkende namen van onze Heer. Namen die uitgelegd en toegelicht worden, met verwijzingen naar Bijbelgedeelten, met prachtige foto's, met Hebreeuwse woorden voor die namen. Goed voor Bijbelstudie, reflectie en overdenkingen. Het boek biedt een veelheid aan informatie en geeft diepgaande uitleg. Aanbevolen om in je stille tijd te lezen en om over de kracht van Zijn naam na te denken. Laat je inspireren.

Omgeving Oosterwijk (foto: Bob de Raadt)

Bob de Raadt (2025) *Blog: [Hittegolf](#)*:

Bron: www.cgm.v.nl/blog/hittegolf-blog-bob-de-raadt/

Hittegolf

15 augustus 2025. Ik zit buiten onder de overkapping, tijdens de tweede officiële hittegolf van dit jaar. Ik zit in de koelte en zie de prachtige tuin met de vele kleurige bloemen.

Mijn vrouw en ik hebben vanochtend in de moestuin gewerkt en geoogst: sperziebonen, stokbonen of 'platte bonen', zoals mijn kleinzoon die noemt, aardbeien, mini-komkommers, bramen en frambozen. Heerlijk deze vruchten uit de eigen tuin. Wonderlijk hoe dit alles groeit, daar word je door de moestuin bij bepaald.

Vorige week hebben we gefietst in het bos- en duingebied van Renesse en Burgh-Haamstede. Een prachtige omgeving en een indrukwekkende natuurgebied. Vorig jaar ontdekten we daar een voor ons nog onbekend fietspad. Dit jaar werd een tochtje daar beloond met een mooi schouwspel van drie herten met grootse geweien en twee reeën. Dat is het mooie van het met pensioen-zijn, dat je tijd hebt voor een moestuin en zomaar een dag eropuit kan trekken.

Pensionado

Als pensionado heb ik mijn weg gevonden. Al eerder heb ik gemeld, dat ik veel gehad heb aan de pensioen-driedaagse die door het CGMV aangeboden werd. Ik heb nog lang doorgewerkt als gastdocent voor de Erasmus MC Academie. Ik heb inmiddels veel boeken gerecenseerd voor de Vakbladen Vroeg en Sociaal Werk. Maandelijks werk ik aan twee digitale magazines: [Vaderschapskennis](#) en [VaderKracht Centraal](#). Daarin schrijf ik over aards vaderschap en over God de Vader. Boeiende thema's om aan te werken en om over te schrijven.

Ook verzorgde ik in de afgelopen maanden een lezing op het Zorgcongres en een klinische les geven op een psychiatrische afdeling van een ziekenhuis (PAAZ). Op mijn website kun je er meer over lezen.

Intensief

Ook al ben ik drie jaar weg uit het Erasmus MC Sophia in Rotterdam, toch kwam ik weer op de afdelingen waar ik vroeger op gewerkt heb: Verloskunde en de IC-Kinderen. Niet als medisch maatschappelijk werker, maar nu 'vader van' en als 'opa van'. En dat was een heel aparte, enerverende, emotionele ervaring, zeer bewogen en intensief.

Een IC-kinderarts die ik op een zaterdagavond op de IC tegenkwam, herkende mij, keek ervan op dat ik op de afdeling was en vroeg verbaasd: 'Wat doe jij hier?' Ja, dat was een terechte vraag. In een volgende blog zal ik meer vertellen over het bijzondere wonder dat wij meegemaakt hebben.

Bob de Raadt is contextueel hulpverlener, freelance gastdocent, vadercoach, boekenrecensent, auteur van 'Vaderschapskennis', eigenaar van www.bobderaadt.nl, pensionado.

Omgeving Oisterwijk (foto Bob de Raadt)

Connect2Israël:

Connect2Israël (04-09-2025):

- Ik wil u graag attenderen op een aantal leerzame video-studies:
<https://youtu.be/qgYXCvGM9aA?si=KmWRDrr7pKBlnPwd> - Koosjer Kletsen #11 over Mensenrechtenorganisaties en hun strijd tegen Israël:
<https://open.spotify.com/episode/7Hf2140zV9PO4bVRikrYRz?si=1hzqdVoBTP2IGNUvbGU3gQ> - Thema: Waarom valt de wereld over de oorlog in Gaza (uitzending 3 sept. 2025, Christenen voor Israël). Vindplaats: www.christenenvoorisrael.nl/videos/uitzending-3-september-waarom-valt-de-wereld-over-de-oorlog-in-gaza
- In oktober gaat de Israël-kring weer van start. Geeft u zich gerust op voor deze kring. We bespreken interessante thema's m.b.t. het Joodse volk en Israël, o.a. aan de hand van een studieboekje. Meer nieuws volgt in een komende Arktueel.
- Zaterdag 11 oktober 2025 wordt er in Oud-Beijerland een Israël Praise-avond gehouden: 'Op de bres voor Israël'. Praiseband Ahava zal samen met saxofonist Jonny Boston de samenzang begeleiden. Jacques Brunt van 'Op de bres voor Israël' leidt de avond en zal een overdenking houden. Ook zal er een gastspreker zijn die een update zal geven betreffende de situatie in Israël. Vooraf en na afloop kunnen er Israëlproducten gekocht worden. Informatie: www.truetickets.nl/p/19185/israelpraise-in-oud-beijerland
- Op dinsdagavond 7 oktober 2025 is er een grote herdenkingsbijeenkomst in de regio Midden-Nederland, om samen met Israël stil te staan bij de verschrikkelijke aanval van Hamas op 7 oktober 2023. Info: www.christenenvoorisrael.nl/activiteiten/7-oktober-samen-met-israel-herdenken-5907
- Als gemeente hebben we begin dit jaar gedurende 11 weken een leesrooster ontvangen, waarbij we het Evangelie van Johannes hebben gelezen en besproken. Dit leesrooster zat

afgelopen week bij de Arktueel, als link. U kunt dit leesrooster over het Johannes-evangelie ook terugvinden op www.bobderaadt.nl/meditaties.php

Shalom, Bob de Raadt, www.bobderaadt.nl/israel.php

Connect2Israël (11-09-2025):

- Op de website van Christenen voor Israël vindt u nieuwsberichten en commentaren: www.cvi.nl/actueel
- Het leesrooster over het Evangelie van Johannes, zoals we dat begin dit jaar in onze gemeente gelezen hebben, is gepubliceerd op www.bobderaadt.nl/meditaties.php
- Een onderzoek naar de betrouwbaarheid van de berichtgeving over de Hamas-Gaza-oorlog in de media: <https://watlerenweonzekinderen.nl/> Een toelichting op dit rapport is te vinden op www.youtube.com/watch?v=bve22ZAiv1o Schokkend om te horen. Aanbevolen om te lezen en om te beluisteren. -> *Schrijver en journalist MAAIKE VAN CHARANTE publiceert deze week een kritisch rapport over de manier waarop jongeren door de NPO worden geïnformeerd over het Israëlisch-Palestijns conflict. 'Het is in feite indoctrinatie wat er gebeurt,' zegt ze in dit WWTV-gesprek met Roelof Bouwman. 'Het narratief van de NPO is zó anti-Israël dat je er naar van wordt.' Sinds de terreuracties van Hamas op 7 oktober 2023 worden we overspoeld met nieuws over de onrust in het Midden-Oosten, en dat geldt ook voor jongeren en zelfs voor kinderen. Via het NOS Jeugdjournaal, School TV, NOS op 3, NOS Stories en NPO Kennisfilmpjes komen de actualiteiten mobieltjes, huiskamers en schoollokalen binnen. Maar wie bewaakt eigenlijk de kwaliteit van al die informatie? In Nederland is van alles goed geregeld, maar dit niet. Er is in feite geen toezicht op de kwaliteit van informatie voor de jeugd, ontdekte Van Charante.*
- Ondertussen zijn de Joodse gegijzelden in de Gazastrook nog steeds niet vrijgelaten. Op 7 oktober a.s. is het 2 jaar geleden dat Hamas de aanval op Joodse dorpen opende. In de vorige Arktueel heb ik gemeld dat er diverse herdenkingen gehouden zullen worden. Op zaterdag 11 oktober 2025 wordt er in Oud-Beijerland een Israël Praise-avond gehouden: 'Op de bres voor Israël'. Op dinsdagavond 7 oktober 2025 is er een grote herdenkingsbijeenkomst in de regio Midden-Nederland, om samen met Israël stil te staan bij de verschrikkelijke aanval van Hamas op 7 oktober 2023. Info: www.christenenvoorisrael.nl/activiteiten/7-oktober-samen-met-israel-herdenken-5907
- We blijven bidden voor het Joodse volk, voor de vrede van Jeruzalem, voor allen die lijden onder de huidige oorlog, voor Arabische christenen die Israël steunen, voor Messiasbelijdende Joden, voor christenen in de Gazastrook en in het Hartland en voor Joodse inwoners in Nederland.

Shalom, Bob de Raadt, www.bobderaadt.nl/israel.php

Connect2Israël (18-09-2025):

- Ik wil u graag attenderen op een leerzame video-studie: <https://youtu.be/qgYXCvGM9aA?si=KmWRDrr7pKBInPwd> - <https://www.youtube.com/watch?v=qgYXCvGM9aA>
- "JHWH" – in veel vertalingen geschreven als "HEER" – is Gods persoonlijke naam, in tegenstelling tot de namen van veel valse goden – zoals Astarte of Baal. In *Deuteronomium* gebruikt Mozes, wanneer hij tot Israël spreekt, de zin *JHWH uw God meer*

dan 300 keer. JHWH is ook onze God – aangezien zowel Vader als Zoon die naam dragen in de Tenach (bijv. Zach. 2:11).

- Onze gebeden zijn gericht op de jaarlijkse sessie van de Algemene Vergadering van de 9-23 september dit jaar en de speciale sessie "High Level Debate", wat dat ook mag zijn van 23 - 30 september. Israël zal ongetwijfeld scherp worden bekritiseerd tijdens deze bijeenkomsten. Bovendien zullen veel landen tijdens deze bijeenkomst een Palestijnse staat "erkennen". We bidden dat God reageert op deze poging om Zijn land te verdelen (Ps. 9:20-21) en dat Hij ook Israëls reactie zal leiden. Bron: www.ifi.org.il/nl/prayer/2025-09-12.
- De organisatie Thinc Israël¹ bestaat uit een wereldwijd netwerk van deskundigen op het gebied van internationaal recht, die zich inzetten om het misbruik van dit recht tegen Israël tegen te houden. Bid om een zegen over deze organisatie. Meer informatie: www.thinc-israel.org/nl/ Bijvoorbeeld over bovengenoemd bericht: www.thinc-israel.org/nl/uitleg/juli-2025-vn-conferentie-over-palestina-op-hoog-nivo/ Of lees www.thinc-israel.org/topic/peace-and-coexistence/
- Comité Gemeentehulp Israël (CGI) berichtte in april j.l. over het werk dat Jacob Damkani jaren geleden in Israël begonnen is onder de naam van: 'Trumpet of Salvation'. Zijn levensverhaal heeft hij opgetekend in het boek 'Waarom ik?' Een inspirerende biografie, die in meer dan 22 talen verschenen is. CGI steunt het werk van 'Trumpet of Salvation'. Project: P1709 > www.comitegemeentehulpisrael.nl/go/gemeentehulp-israel/messiaanse-bedieningen/ of kijk op <https://trumpetofsalvation.org> > **Oprichter Jacob Damkani is evangelist in hart en nieren en heeft vele Israëli's het goede nieuws over hun Messias gebracht. Jacob groeide op in een religieus gezin in Israël en kwam tijdens een spirituele zoektocht in de Verenigde Staten tot geloof in Jezus. God riep hem om het Evangelie in Israël te brengen onder het Joodse volk.**

Met de organisatie Trumpet of Salvation in Tel Aviv heeft hij vele Israëli's bereikt. Nog altijd gaat deze organisatie de straat op om het goede nieuws te delen. Het levensverhaal van Jacob is opgeschreven in het boek 'Waarom ik?'. Ook is zijn levensverhaal verfilmd in de film 'A New Spirit'. De film deed behoorlijk wat stof opwaaien in Israël.

- **Werk op de Joodse begraafplaats**

¹ [Revealing a Global Coordinated Media Misinformation Campaign - Israel and International Law](http://www.thinc-israel.org/articles/revealing-a-global-coordinated-media-misinformation-campaign) > vindplaats: www.thinc-israel.org/articles/revealing-a-global-coordinated-media-misinformation-campaign

Wij doen regelmatig onderhoud op Joodse begraafplaatsen via de stichting "Boete en Verzoening".² Nu is ons gevraagd een werkgroepje op te zetten voor het onderhoud op de begraafplaats in Gorinchem.

Het is een kleine begraafplaats, iets meer dan 300 stenen, waar de gemeente Gorinchem zorg draagt voor het groen-onderhoud.

Wat er gedaan moet worden is dus alleen het schoonmaken van de stenen en eventueel het bijverven van de letters op de stenen.

Met een groepje van 4 - 6 komt dat ongeveer neer op 1 middag per jaar.

Shalom, Bob de Raadt, www.bobderaadt.nl/israel.php

Connect2Israël (25-09-2025):

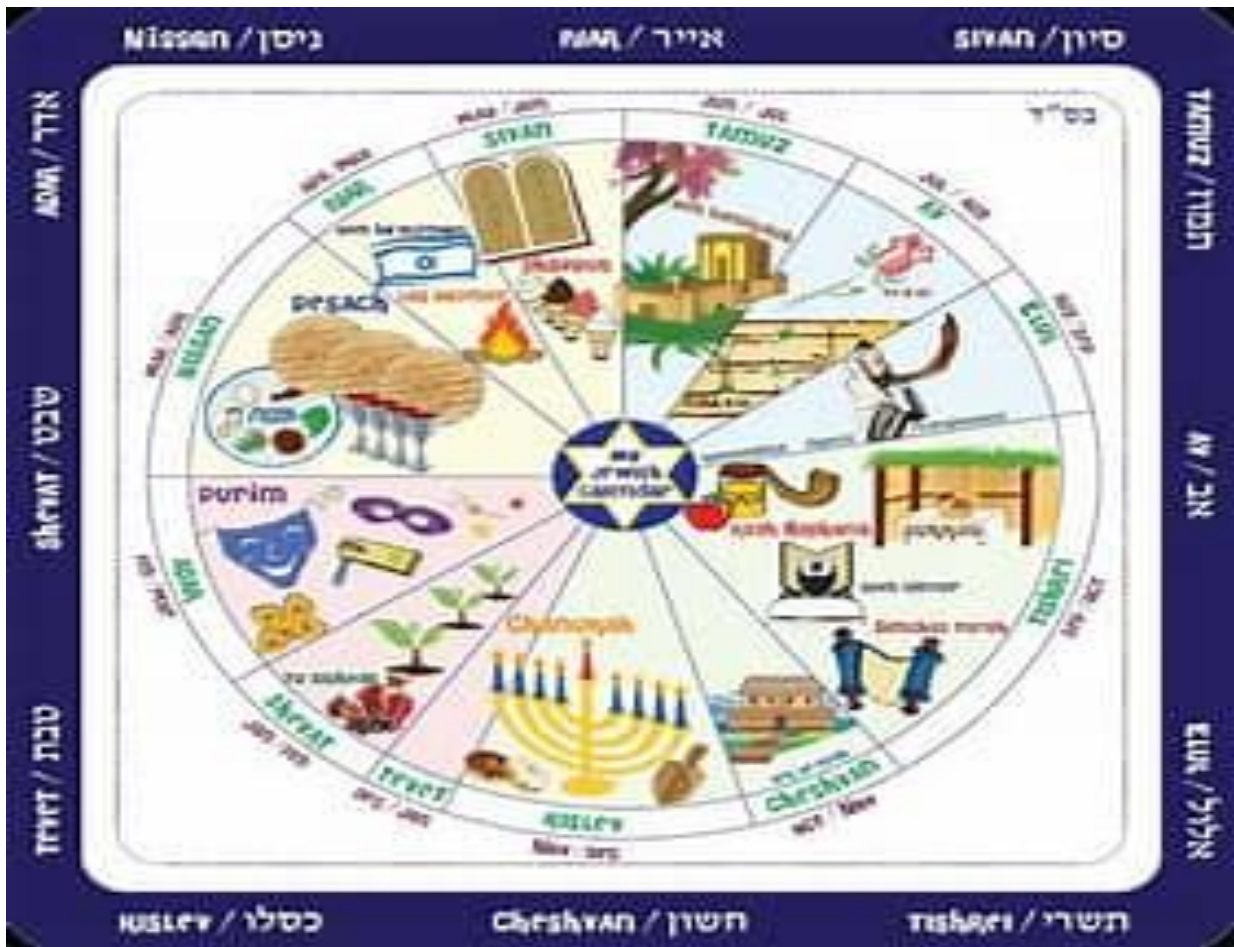
- Belangrijke video om te bekijken: <https://youtu.be/mwu2x49oEnU?feature=shared> > gewezen directeur-generaal van Buitenlandse Zaken (België) en topdiplomaat, Mark Geleyn, laat zijn licht schijnen op de oorlog in Gaza. Zeer interessante analyse en belangrijk statement.
- Momenteel viert Israël de najaarsfeesten. Afgelopen week was dat Rosj HaShana (Joods Nieuwjaar - voor informatie: www.beleven.org/feest/rosj_hasjana_joods_nieuwjaar of www.christenenvoorisrael.nl/kennisbank/rosj-hasjana-joods-feest Rosj Hasjana betekent letterlijk 'hoofd van het jaar'. Deze feestdag herinnert Joden aan het begin van de tijd, toen Adam werd geschapen. Op woensdag 1 oktober 2025 volgt **Kol Nidrei (Alle Geloften)** als voorbereiding op Jom Kippoer (www.beleven.org/feest/jom_kippoer_grote_verzoendag), dat op donderdag 2 oktober 2025 wordt gevierd. Jom Kipoer of Grote Verzoendag wordt als de belangrijkste feestdag beschouwd in het jodendom. Het was de ene dag in het jaar, dat de hogepriester de allerheiligste plaats in de tempel te Jeruzalem betrad. Het feest wordt beschreven in het boek Numeri (Bamidbar) 29:7. Daarna volgen **Soekot (Loofhuttenfeest)** dinsdag 7 t/m maandag 13 oktober, **Sjemini Atseret (Slotfeest)** op dinsdag 14 oktober 2025 en **Simchat Thora (Vreugde van de Wet)** op woensdag 15 oktober 2025. We bidden dat het Joodse volk ongestoord deze feesten kunnen vieren, tot eer aan JHWH.
- Op 2 oktober komt de Israëlkring bij elkaar, om 20.00 uur in de Ark. Inloop vanaf 19.50 uur. We bespreken het boekje *'Het geheim van Israël'*. Boeiend thema.
- Op 7 oktober 2025 is het twee jaar geleden dat Israël werd opgeschrikt door Hamas-geweld. Er zijn diverse herdenkingen. Zie informatie daartoe in de vorige edities van de Arktueel.
- We bidden voor het Joodse volk en voor de Arabische bevolking: dat er onderling vrede zal komen door het besef van de Almachtige. Tot Zijn eer.

Shalom, Bob de Raadt, www.bobderaadt.nl/israel.php

² Stichting "Boete en Verzoening": www.boete-verzoening.nl > Het doel van de stichting is christenen in Europa bewust te maken van het feit dat aan het Joodse volk in de eerste plaats, maar ook aan anderen (nazaten van slaven, volken van de koloniën en moslims) in het verleden veel kwaad is aangedaan.

We roepen christenen op tot gebed en daden van verzoening om zo het verwijt tegen christenen uit hun hart weg te nemen, opdat hun en ons gebed niet belemmerd wordt.

Kalender van de Joodse feesten

Droogvallende ven – Natuurgebied Kampina (bij Oosterwijk) – (foto: Bob de Raadt; 19-09-2025)

Leesrooster Timotheüs + aanvullend lesmateriaal

Inleiding:

In de maanden september en oktober 2025 organiseren we binnen de VEG De Ark, te Gorinchem weer een aantal centrale studies. Dit keer is het thema: Timotheüs. Over de brieven van Paulus aan Timotheüs (inhoud, culturele achtergronden, leerpunten), over zijn persoon en achtergronden. Wat kunnen we over Timotheüs leren en wat kunnen we van hem leren? Gedurende drie studieavonden staan we bij dit thema stil. Sprekers/inleiders zijn: Timo Hagendijk en Jelle Kop.

In het kader van deze centrale bijbelstudieavonden lezen we als gemeente een leesrooster n.a.v. Timotheüs. Een aantal gemeenteleden heeft bijdragen geleverd aan dit leesrooster. Ik heb het rooster van week 5 verzorgd.

Week 5 vanaf zondag 12 oktober (Bijbelgedeelten waar Timotheüs in voorkomt)

Maandag 13 oktober 2025 – lezen: Handelingen 16:1-5

De apostel Paulus ontmoet tijdens zijn tweede zendingsreis Timotheüs, in Lystra, een stad in het Klein-Aziatisch landschap Lycaonië. Van de familie van Timotheüs wordt verteld dat hij een zoon is van een gelovig geworden Joodse vrouw en een niet-Joodse vader. Kenmerkend is dat hij bij de gelovigen in die landstreek goed aangeschreven staat. Paulus wil hem graag meenemen op zijn reis. Omwille van de Joden in Lystra laat hij Timotheüs besnijden.

* *Hoe sta jij bekend in jouw -gelovige- omgeving? Wat kenmerkt jou als gelovige?*

* *Op dit moment viert het Joodse volk het Loofhuttenfeest (Soekot). Wat weet jij daarvan (betekenis)? Hoe zou Timotheüs dit feest vieren?*

Dinsdag 14 oktober 2025 – lezen: Handelingen 17:13-15 en 18:4 en 5

Berea is een plaats waar het evangelie van Jezus Christus gepredikt, bestudeerd en ontvangen werd. “Velen aanvaardden het geloof”. En dan komen er ontruststokers en opruiers, gestuurd vanuit Thessalonica. Paulus wordt uit deze gevaarlijke zone weggeleid en naar Athene gebracht. Silas en Timotheüs blijven in Berea om de gemeente te onderrichten en te steunen. Later krijgen zij de opdracht om zich bij Paulus te voegen. Paulus richt zich op het verkondigen van het Evangelie en het getuigen van de Levende Zoon van God, Jezus, de Christus, de Gezalfde des Here.

* *Welke kenmerken heeft onze gemeente in vergelijking met de gemeente in Berea?*

* *Welke opruiers ken jij in deze tijd en hoe ga jij daar mee om?*

* *Welke plek heeft “verkondigen en getuigen” in jouw leven?*

Woensdag 15 oktober 2025 – lezen: Handelingen 19:21-22, 1 Kor. 4:17

Paulus stippelt zijn reis uit: Macedonië, Achaje, Jeruzalem en uiteindelijk naar Rome. Timotheüs en Erastus zendt hij naar Macedonië. Prachtig zijn de aanbevelingen die Timotheüs van Paulus krijgt: ‘mijn geliefd kind’, ‘trouw aan de Heer’, ‘in verbondenheid met Christus leven’, als ‘leerproces’, als ‘opvoeder’, als vader (geestelijk ouderschap), (zie 1 Cor. 4:15).

Het Joodse volk viert trouwens vandaag ‘Simchat Thora’: ‘de vreugde van de Wet’.

* *Over geestelijk ouderschap gesproken: hoe ziet u dat? Voor wie bent u een geestelijk ouder? Voor wie ben jij een mentor, een inspirerende gelovige?*

* *Hoe belangrijk is voor jou ‘de vreugde der Wet’? Welke betekenis heeft dat voor jou?*

Donderdag 16 oktober 2025 - lezen: Romeinen 16: 21-24

“Timotheüs, medewerker”. Zo omschrijft Paulus zijn geestelijk kind. Medewerker, in dienst van,

taakuitvoerder, representant, vertegenwoordiger. Onmisbare helper (lees ook 1 Tim. 1:2 en 2 Tim. 1:1-3).

** Hoe zou Paulus jou omschrijven? Hoe ziet jouw 'medewerker-zijn voor Christus' er uit?*

** Welke taak heb jij in de gemeente? Waar wil jij in groeien als gelovige?*

Vrijdag 17 oktober 2025 – lezen: 1 Kor. 16:10-18

De gemeente krijgt van Paulus een instructie om respectvol met Timotheüs om te gaan en hoe zij hem moeten ontvangen. Blijkbaar maakt Paulus zich daar zorgen over. De verzen 13 en 14 zijn ook een belangrijke oproep in het geloofsleven van elke dag: waakzaamheid, volharding, moed, sterkte en liefde.

** Hoe zie jij dat? Hoe pas jij dat toe in jouw leven? Wat is een leerpunt voor u?*

** N.a.v. vers 18: Wat geeft jou nieuwe kracht en motivatie?*

Week 1 (vanaf 14 september)

Dag 1

1 Tim. 1:1-11 <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV21,HSV/1TI.1>

Paulus begint zijn brief aan Timotheüs met hem eraan te herinneren wat zijn opdracht is in Efeze: optreden tegen valse leraren die de gemeente van de taak van het geloof afhouden. Voor de gelovigen is: het einddoel nu van het gebod is liefde die voortkomt uit een rein hart, een goed geweten en een ongeveinsd geloof. - De wet is er voor alles wat indruist tegen de heilzame leer, die in overeenstemming is met het evangelie dat mij is toevertrouwd, het evangelie over de majesteit van de gelukzalige God. vraag: Heb ik altijd het einddoel, de liefde, voor ogen? Of ben ik soms bezig met regeltjes ?

Dag 2

1 Tim. 1:12-20 <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV21,HSV/1TI.1>

Paulus getuigt hier van de genade die hij zelf heeft ontvangen. Ooit was hij een lasteraar, een vervolger van de gemeente. Toch heeft Christus hem overvloedig genade, geloof en liefde gegeven. Paulus noemt zichzelf de grootste van de zondaars, en precies daarom is hij een voorbeeld: als hij genade ontving, is er hoop voor iedereen. God kan mensen die leven vanuit die genade gebruiken in Zijn koninkrijk, net als Paulus. vraag: Hoe kijk ik aan tegen de genade die ik heb ontvangen? En naar de mensen om me heen?

Dag 3

1 Tim. 2:1-8 <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV21,HSV/1TI.2>

Vóór alles, spoort Paulus hier aan tot gebed. Bid voor alle mensen, en vooral voor koningen en gezagsdragers. Zodat we een rustig en vredig leven hebben, toegewijd aan God. Maar het gaat verder dan onze eigen rust: God wil dat alle mensen gered worden en de waarheid leren kennen. Gebed is dus niet alleen voor ons eigen wensenlijstje, maar veel meer dan dat: een belangrijke sleutel in Gods plan met de wereld. vraag: Hoe kan ik in mijn gebedsleven ruimte maken voor anderen – ook voor leiders, buitenstaanders en mensen die ik moeilijk vind?

Dag 4

1 Tim. 2:9-15 <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV21,HSV/1TI.2>

In deze passage schrijft Paulus over de houding van vrouwen in de eredienst en hun rol binnen de gemeente. Hij benadrukt bescheidenheid en goede werken als passend voor wie God vereert, en verwijst naar de scheppingsorde. Hier valt natuurlijk veel meer over te

zeggen dan hierin past. Het is best een ingewikkeld thema, wat niet zomaar past met onze maatschappij. vraag: Op welke manier geven wij invulling aan de rollen van man en vrouw in de gemeente, en past dat bij hoe God het bedoeld heeft?

Dag 5

1 Tim. 3:1-16 <https://www.debijbel.nl/bijbel/NBV21,HSV/1TI.3>

Paulus beschrijft de eigenschappen van de leiders in de gemeente. Opvallend is dat het vooral gaat over karakter: trouw in huwelijk en gezin, bezonnenheid, gastvrijheid, geen drang naar geld of drank, en een goed getuigenis van buitenstaanders. Paulus benadrukt dat we ons waardig moeten gedragen, en onderstreept het belang van de gemeente, de kerk van de levende God, fundament en pijler van de waarheid. vraag: Hoe ziet geestelijk leiderschap er in mijn leven uit – in mijn relaties, werk of bediening? En wat betekent het voor mij om waardig te leven?

Week 2

Dag 1:

1 Timotheüs 4 : 1-5

Paulus spreekt in deze teksten (door de Heilige Geest ingegeven) vermoedelijk over de eindtijd. Dat leugenaars hun geweten toe sussen en verwerpen en de stem van de Heilige Geest niet meer horen (kenmerken van verval). Dit zijn oproepen om zich te onthouden van bepaalde zaken. Maar Paulus geeft aan dat deze leringen (met name over voedsel en huwelijk) door de gelovige juist wel mogen worden aanvaard. Zoals God het in de schepping heeft bedoeld, want alles wat God geschapen heeft is goed! Daar mogen we van genieten en danken in ons woord en gebed. Waar kan jij God voor danken?

Dag 2:

1 Timotheüs 4 : 6-16

Paulus draagt Timotheüs op om al dit onderwijs over te brengen aan de gemeente, behalve de dwaalleer. En om te oefenen een goed voorbeeld (een goede dienaar van Jezus Christus) te zijn. Om in woord en wandel zich in te spannen voor de gemeente. En om het evangelie "de goede leer", met de nodige takt te verkondigen. Dat evangelie is dat God alle mensen wil redden en door de kruisdood van de Heere Jezus verzoening brengt voor ieder die dat gelooft en hun fouten (zonden) niet toe zal rekenen. Hoe kan jij in je woord en wandel een goed voorbeeld zijn voor anderen? Wat doe je dan juist wel of juist niet?

Dag 3:

1 Timotheüs 5 : 1-16

In deze verzen leert Paulus hoe Timotheüs iedereen onpartijdig moet benaderen op zijn persoonlijke levensstijl. Het gaat om verschillende leeftijdsgroepen: oudere mannen en jonge mannen, oudere vrouwen en jongere vrouwen, ieder op zijn eigen manier. Maar het gaat hier ook over weduwen, (het woord weduwe houdt "beroofd" in "een verlies geleden hebbende"). Het gaat met name om de werkelijke weduwe, zij die niemand meer om zich heen heeft, ze vestigt haar hoop op God alleen, en smeekt in gebed dag en nacht. Door de Geest wordt hier in de tekst veel plaats ingeruimd voor de weduwen omdat ze gemakkelijk

vergeten kunnen worden, Zorg voor werkelijke weduwen is belangrijk en laat het functioneren van de gemeente zien, als die de zorg overneemt omdat er geen familie meer is om dat te doen. Jacobus schrijft ook (H 1:27) om "weduwen en wezen te bezoeken in hun verdrukking". Je verblijdt God hier mee, dat is toch een prachtige aansporing! Welke weduwe kan jij deze week bemoedigen?

Dag 4:

1 Timotheüs 5 : 17-25

Het werk van een oudste wordt gekarakteriseerd door 'het geven van goede leiding' en 'het arbeiden in woord en onderwijzing'. We kunnen bij 'woord' denken aan de prediking. Trouwe en ijverige leiders in de gemeente verdienen ondersteuning en waardering. Maar Christelijke leiders zijn niet gevrijwaard van zonden, fouten en tekortkomingen. Paulus heeft Timotheüs kennelijk bevoegdheid gegeven om in Efeze misstanden op te lossen en eventueel klachten over oudsten te behandelen. Wanneer er echter geen twee of drie getuigen zijn, mag Timotheüs een klacht niet eens aannemen, laat staan behandelen. Op deze manier worden oudsten beschermd tegen laster en kwade vermoedens en dit geldt overigens voor iedereen in de gemeente. Bid deze week in het bijzonder voor de oudsten van de gemeente, dat zij goede leiding zullen geven aan de gemeente.

Dag 5:

1 Timotheüs 6 : 1-10

Paulus besluit hier zijn opmerkingen over het gedrag van slaven met de opdracht aan Timotheüs deze richtlijnen blijvend te onderwijzen. Vervolgens veroordeelt hij nogmaals degenen die 'een andere leer' brengen. Degenen die 'een andere leer' brengen, verzetten zich niet alleen tegen Paulus of Timotheüs, maar tegen de Heere Zelf. Sommige mensen geloven nog steeds dat rijkdom gelukkig maakt, verlangen naar nog meer rijkdom en raken in een vicieuze cirkel die uitloopt op ellende en ondergang. Wees tevreden met wat je hebt en besef dat je er zelf niets voor hebt gedaan maar dat je alles hebt ontvangen door de gaven die je van de Heer ontvangen hebt. Geef meer om Gods werk dan om rijkdom en deel wat je hebt gekregen gul met anderen die het nodig hebben.

Leesrooster Timotheüs

Week 3

Dag 1:

1 Tim. 6:11-21

Paulus roept Timotheüs op de goede strijd van het geloof te strijden en naar het eeuwige leven te grijpen en beveelt hem dit gebod onbevlekt en onberispelijk in acht te nemen. In zijn 2e brief schrijft Petrus dit ook aan 'hen die een even kostbaar geloof ontvangen hebben als wij': jij en ik dus! (2 Petr. 3:10-16) In beide brieven neemt de waarschuwing tegen dwaalleraars en spotters een belangrijke plek in.

Wat betekent het voor jou om onberispelijk en onbevlekt te blijven in deze tijd?

Dag 2:

2 Tim. 1:1-8

In deze tweede brief roept Paulus Timotheüs opnieuw op de goede strijd te strijden en standvastig te blijven. Paulus is duidelijk erg begaan met zijn jonge broeder, die hij ook wel

zijn geliefde zoon noemt. Ook benadrukt hij in dit gedeelte de belangrijke basis die zijn moeder Eunice en oma Loïs voor hem hebben gelegd: beide zijn hem tot voorbeeld (geweest) in een ongeveinsd geloof. Hoe mooi is ook Spreuken 4 over wijsheid!

Wie is jouw voorbeeld en/of voor wie leef jij het christelijk leven voor?

Voor wie ben jij een geestelijk zoon/dochter of vader/moeder?

Hoe heb jij het geestelijk voorbeeld van je (groot)ouders ervaren?

Dag 3:

2 Tim. 1:9-18 Paulus eindigt zijn eerste brief aan Timotheüs haast smekend met de woorden: "O Timotheüs, bewaar het u toevertrouwde pand..." In het gedeelte voor vandaag herhaalt hij dit. In geen enkele andere brief gebruikt hij dit woord. Er is toch geen twijfel bij Paulus over Timotheüs' geloof... Is hij bezorgd om hem vanwege de omstandigheden waarin hij zich bevindt? Waar Timotheüs zelf zijn pand moet bewaren, schrijft Paulus in vers 12 dat zijn eigen pand bij Hem is weggelegd en Hij het bewaart.

Wat is het pand en wat bedoelt Paulus met "bewaar het u toevertrouwde pand"?

En waarom noemt hij het zo nadrukkelijk in deze brieven aan Timotheüs en in andere brieven niet?

Dag 4:

2 Tim. 2:1-13 Hij blijft getrouw (wat wij ook van ons leven maken). Daar eindigt dit gedeelte mee, wat een prachtig houvast voor ons. Paulus gebiedt Timotheüs trouwe mensen te vinden om het evangelie door te laten geven, die bekwaam zijn om te onderwijzen en het lijden te aanvaarden. Spreuken 11:14 sluit hier mooi op aan. Vervolgens haalt hij drie voorbeelden of metaforen aan: over een soldaat, over iemand die aan een wedstrijd deelneemt en over een landbouwer.

Wat hebben de voorbeelden ons te zeggen?

Dag 5:

2 Tim. 2:14-26 In dit gedeelte komt een van de hoofdthema's van de brieven aan Timotheüs aan bod: dwaalleraars (in de gemeente). Het is een groot gevaar dat steeds meer leidt tot goddeloosheid, vast raken in de strik van de duivel en schipbreuk lijden in het geloof (1 Tim 1:19). Dit gaat over broeders en zusters. In het vervolg hierop in hoofdstuk 3, als het gaat over de ontaarding in de laatste dagen, wordt heel duidelijk opgeroepen om je van deze mensen af te keren (2 Tim. 3:5), net als in de eerste brief (1 Tim. 6:5). In het gedeelte van vandaag is het antwoord echter anders.

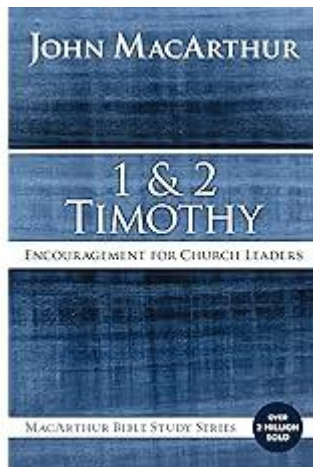
Wat zegt dit gedeelte ons over hoe we met deze mensen om moeten gaan?

Wat is jouw ervaring met dwaalleraars en hoe herken je dit?

Referenties – documentatie – literatuur m.b.t. Timotheüs:

- **Studieboek over "Timotheüs"**

De komende tijd gaan we als gemeente de brieven van Paulus aan Timotheüs lezen. Als u wilt, kunt u vast beginnen met het lezen van een boek met uitleg over Timotheüs. Broeder Pranger heeft het boek: "Encouragement for Church leaders" van John MacArthur voor ons vertaald. De bestanden vindt u in de bijlagen:

- De brieven van Paulus aan Timotheüs – deel 1 Vertaald uit het boek “1 & 2 Timothy - Encouragement for Church leaders” van John MacArthur
Inhoud:
 1. Pas op voor valse leer (1 Timotheüs 1:1-20)
 2. Het belang van gebed (1 Timotheüs 2:1-8)
 3. De rol van vrouwen’ (1 Timotheüs 2:9-15)
 4. Kwalificaties voorleiderschap (1 Timotheüs 3:1-16)
 5. Valse leer versus waarheid (1 Timotheüs 4:1-16)
 6. Pastorale verantwoordelijkheden(1 Timotheüs 5:1 – 6:2)
 7. De man van God (1 Timotheüs 6:3-21)
- De brieven van Paulus aan Timotheüs – deel 2 - “1 & 2 Timothy - Encouragement for Church leaders” van John MacArthur
Inhoud:
 8. Niet beschaamd (2 Timotheüs 1:1-18)
 9. Wees ijverig (2 Timotheüs 2:1-26)
 10. Toegerust voor goede werken (2 Timotheüs 3:1-17)
 11. Preken met integriteit (2 Timotheüs 4:1-5)
 12. Laatste woorden (2 Timotheüs 4:6-22)

Inleiding tot 2 Timotheüs (fragment)

Deze brief is de tweede van twee geïnspireerde brieven die Paulus schreef aan zijn zoon in het geloof, Timotheüs. Voor biografische informatie over Timotheüs, zie de Inleiding tot 1 Timotheüs. De brief is voorzien van de naam van de geadresseerde (1:2), net als Paulus' andere persoonlijke brieven aan anderen broeders (Timotheüs, Titus en Filemon).
- www.dearkgorinchem.nl/wp-content/uploads/2025/09/Centrale-studie-Timo-Hagendijk.pdf

Aanvullend gespreksmateriaal voor bijbelkringen: door Timo Hagendijk >

Bijbelstudie over 1 en 2 Timotheüs

Een brief schrijven. Wie doet dat nog? Een brief schrijven is toch weer net iets anders dan een mail sturen geloof ik. Een liefdesbrief zegt mij toch meer dan een liefdesmail. Paulus schrijft twee brieven aan Timotheüs. Hij heeft veel redenen om in de pen te klimmen.

Pastorale brieven

Je zou het niet verwachten, maar deze brieven aan Timotheüs samen met de brief aan Titus worden sinds de 18e eeuw pastoraal genoemd. Paulus ervaren we toch vaak als een 'fel mannetje'. De redenen om Paulus brief pastoraal te vinden zijn in de eerste plaats zijn herderlijke zorg voor Timotheüs en Titus. In de tweede plaats gaan ze alle drie over pastorale zaken als de zielzorg en de leiding van de kerk als gemeente die afgezonderd is ván de wereld en tegelijk staat ín de wereld.¹

Het tijdstip van de brieven

De brieven aan Timotheüs heeft Paulus zeer waarschijnlijk geschreven aan het einde van zijn leven. Volgens oude overleveringen is Paulus in het jaar 62 vrijgelaten uit Rome en dat hij daarna zijn vierde zendingsreis heeft ondernomen.² Tijdens die reis moet Paulus de eerste brief hebben geschreven. In de tweede brief lezen we over 'ketenen' (1 vers 8 en 2 vers 9) wat duidt op Paulus tweede gevangenschap. Zeer waarschijnlijk is Paulus kort na het schrijven van deze brief door Keizer Nero onthoofd.³

Herder en leraar

Het vraagt nog al wat om aan een gemeente leiding te geven toen en nu. Een gemeente is allerm minst een eenheidsworst. Het bestaat uit zeer verschillende mensen met eigen behoeften, gewoonten, pijn, geloofstradities, geloofservaringen en ga zo maar door. Je probeert iedereen bij elkaar te houden en als je de gemeente goed kent kan het lastig worden om je toch uit te spreken, omdat je beseft dat je daar wel eens een deel van de gemeente flink mee voor het hoofd kan stoten. Timotheüs heeft de wind tegen in Efeze. Hij was jong en onervaren en krijgt te maken met mensen die een andere leer in de gemeente verkondigen. Paulus probeert Timotheüs handreikingen te doen, zodat hij en de gemeente op de juiste weg blijft.

Leeftijd doet er toe

Bij conflicten in de gemeente kijken we al snel naar oude, wijze en ervaren mensen. Wat fijn dat ze in de gemeente zijn en wat kunnen we toch veel hen leren. De wijsheid, kracht en enthousiasme van de jongeren kan echter als hinderlijk worden ervaren. Jongeren in de gemeente mogen er dan wel zijn, maar alleen als ze doen wat volwassenen zeggen (manipulatie), ter decoratie of we laten ze kiezen uit keuzes die wij voor hen bedacht hebben. Een gemiste kans als de jongeren deze plek in de gemeente hebben. Hoe mooi is het als we jongeren informeren, raadplegen of zelfs laten meebeslissen. Gods Geest werkt toch in alle generaties? Maar zouden we het aandurven om jongen deels of geheel eindverantwoordelijk te maken?⁴ Paulus durft het blijkbaar aan. Of moeten we zeggen: God durft het aan. Zoals zo vaak gaat het hij het onrecht aan door kwetsbare kracht.

Stel dat een 19-jarige in jullie gemeente geroepen wordt door een wijze oudere uit de VEG in Geldermalsen om zaken in jullie gemeente aan te pakken: hoe zou dat voor jou zijn? Ik moedig je aan

om je open te stellen voor wat Paulus tegen de jonge Timotheüs zegt en bid om de Geest dat je mag horen wat de Geest tot jou en de gemeente zegt.

Vraag 1: Wat is volgens jullie de definitie pastoraat? Vinden jullie de brief pastoraal of zouden jullie de brief bijvoorbeeld meer 'onderwijzend' of 'missionair' of nog een ander thema noemen? Zijn jullie zelf een pastorale gemeente?

Vraag 2: Vertel eens aan degene die naast je zit welk vers of verzen jou het meest heeft aangesproken. Deel de uitkomsten van de gesprekken in de groep.

Vraag 3: We lezen in 1 Timotheüs 1 vers 3 dat Paulus aan Timotheüs opdraagt om in Efeze te blijven. Probeer je eens een beeld te vormen van Efeze uit die tijd:

<https://www.nationalgeographic.nl/geschiedenis-archeologie/a61514634/efeze>. Zou zo'n opdracht van Paulus iets voor jou kunnen zijn?

Vraag 4: Welke thema's behandelen deze brieven? Welke van deze thema's spelen nu ook in jullie eigen gemeente? Je kunt ook deze linken bekijken:

<https://www.youtube.com/watch?v=reKTZdydo6c> en

<https://www.youtube.com/watch?v=gwbWNMaHlyU>

Vraag 5: Kies 1 thema uit en probeer eens met elkaar een korte brief te schrijven aan de leiders van jullie gemeente. Waarom zou je jullie brief wel versturen? Waarom zou je jullie brief niet versturen?

Bericht:

- www.danielkoopman.nl > **Op 30 juni 2025 is Daniël plotseling door een ongeluk om het leven gekomen in de rivier de Merwede.** Op 8 juli is hij onder grote belangstelling begraven. Met zijn overlijden brak een intens verdrietige periode aan; niet alleen in het gezin en in de familie, maar ook onder vrienden, klasgenoten, kerken, op scholen, op het bedrijf waar hij werkte en bij zoveel meer mensen om hem heen. Het overlijden van Daniël heeft veel mensen geraakt, het medeleven is en was enorm.

Daniël was de oudste zoon uit een gezin van zes: Marcel (vader), Jantine (moeder), zus Joëlle en broertjes David en Jeftha. Hij is geboren met een stembandverlamming waarvoor hij een tracheaanule kreeg; dat is een buisje in zijn keel waar hij door adem haalde. Dat was een lastige beperking waar hij desondanks heel goed mee heeft leren leven. Daniël was reis- en levenslustig, optimistisch, een gangmaker en zat vol plannen en ideeën en zou het liefste 25 uur in een dag stoppen. Hij [vertrouwde op God](#); Daniël is 19 jaar geworden en mag nu voor altijd bij zijn Heer en Heiland zijn.